

Rusya'nın Nükleer Tutumu: Gelişmekte Olan Pazarlara Açılım

23 Aralık 2024 -

MOSKOVA / MÜNİH (IT BOLTWISE) – Rusya, küresel nükleer alandaki konumunu güçlendirme yolunda çabalarını artırarak Bangladeş, Çin ve Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde nükleer santraller kuruyor.

Rusya, küresel nükleer alandaki genişleme tutumunu, gelişmekte olan pazarlarda varlığını artırarak sürdürüyor. Bangladeş, Çin ve Türkiye gibi bu ülkeler, Rusya'ya nükleer enerji girişimlerini büyütme fırsatı sunuyor. Batılı ülkeler Rusya'nın etkisini sınırlandırmaya çalışırken, gelişen ülkelerdeki artan nükleer enerji talebi Moskova için yeni kapılar açıyor.

Rusya hükümeti, dünyada önde gelen bir nükleer enerji sağlayıcısı olarak tanınma çabalarını yoğunlaştırdı. Ülkenin petrol ve doğalgaz alanında uygulanan yaptırımlara rağmen, Rusya yurtdışında ondan fazla nükleer santral inşasına odaklanıyor. Bu girişimler; Bangladeş, Çin, Mısır, Hindistan, İran ve Türkiye gibi ülkelerde yoğunlaşıyor.

Kremlin'in sürdürülebilirlik konusundaki uluslararası iş birliği özel temsilcisi Boris Titov, Rusya'nın yeni nükleer santrallerin en büyük yapımcılarından biri olarak etkisini artırmayı hedeflediğini vurguladı. Özellikle gelişmekte olan pazarlar ve veri merkezleri için temiz enerji gereksinimi duyan teknoloji firmaları arasında bu talep büyüyor. Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu (IAEA), 2050 yılına kadar küresel nükleer enerji kapasitesinin %155 artarak 950 gigawatta ulaşacağını öngörüyor.

Rusya, reaktör inşasından yakıt tedarikine kadar geniş kapsamlı bir hizmet paketi sunuyor ve bu hizmetler şimdiye dek 54 ülkeyi kapsıyor. Bu ülkeler arasında Macaristan'daki Paks 2 santral projesi, Bangladeş, Türkiye ve gelecekteki Özbekistan projeleri de bulunuyor. Ayrıca, Burkina Faso ile 2023 yılında bir anlaşma imzalandı.

Batılı yönetimler ise Rusya'nın nükleer alandaki üstünlüğüne karşı çıkmaya çalışıyor. ABD, Mayıs ayında Rusya'dan zenginleştirilmiş uranyum ithalatını yasakladı. Doğu Avrupa'daki bazı ülkeler, Westinghouse gibi alternatif yakıt tedarikçilerine yönelirken, Macaristan ve Slovakya, Rusya'nın sivil nükleer alanındaki varlığını kısıtlama girişimlerine karşı direnç göstereceklerini açıkladı.

Batılı devletlerin bu stratejik çabalarına karşın, üst düzey bir AB yetkilisi, Rusya'nın tedarik konusunda yarattığı endişelerin abartıldığını düşünüyor. Aynı zamanda, Gazprombank'a yönelik ABD'nin son yaptırımları, özellikle Macaristan'ın Paks 2 projesi bağlamında siyasi bir hamle olarak eleştiriliyor. Gelişmekte olan ülkelerdeki nükleer enerji talebi, Rusya için yeni pazar olanakları sunuyor. Örneğin, Malezya şu anda nükleer enerjiyi benimsemeyi değerlendiriyor.

Küresel rekabetin bu dinamiğinde, ABD hükümeti, bazı ülkelerin Rusya veya Çin nükleer teknolojisine bağımlı olmasından rahatsızlık duyuyor. Azerbaycan'daki COP29 İklim Zirvesi'nde ABD Ulusal Güvenlik Konseyi'nden Jake Levine, nükleer sektördeki küresel rekabet gücünün korunmasının önemini vurguladı.